

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

**ANEKS
DO
STRATEGII DZIAŁANIA
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ W ŁODZI
NA LATA 2013-2016
z perspektywą do 2020 roku
WG STANU NA DZIEŃ 31.08.2015 R.**

SPIS TREŚCI:

- 1. WSTĘP.**
- 2. REALIZACJA STRATEGII NA LATA 2013-2016**
 - 2.1. CELE INSTYTUCJONALNE**
 - 2.2. CELE ŚRODOWISKOWE**
- 3. KIERUNKI WSPARCIA**
 - 3.1. PRIORYTETY OCHRONY ŚRODOWISKA NA LATA 2013-2016**
 - 3.2. PERSPEKTYWA FINANSOWA NA LATA 2017 – 2020**
 - 3.3. NOWE ZADANIA**
- 4. WSPÓŁPRACA Z NFOŚiGW I INNYMI WFOŚiGW – REALIZACJA WSPÓLNEJ STRATEGII**

1. WSTĘP

Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku (zwana dalej Strategią) została przyjęta w 2012 roku. W dokumencie tym przewidziano dokonanie jego aktualizacji w związku, między innymi, z planowanymi zmianami dokumentów strategicznych kraju i regionu oraz nowymi regulacjami dotyczącymi wdrażania środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w perspektywie 2014-2020.

Przeprowadzenie aktualizacji Strategii wynika również ze zbliżającego się ku końcowi wydatkowania środków w ramach perspektywy finansowej UE 2007-2013 oraz z potrzeby dostosowania zasad finansowania do uwarunkowań dla wydatkowania środków unijnych w ramach perspektywy 2014-2020. Celem będzie zapewnienie komplementarności oraz zwiększanie efektywności wydatkowania środków publicznych, m.in. przez unikanie nieuzasadnionej interwencji naruszającej równowagę rynkową oraz stosowanie finansowania publicznego jako czynnika pobudzającego udział środków prywatnych w finansowaniu ochrony środowiska.

Aktualizacja Strategii WFOŚiGW w Łodzi dokonywana jest również w związku ze zmianami dokonanymi we Wspólnej Strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.

Zaktualizowany dokument obejmuje wnioski i rekomendacje wynikające z wdrażania Strategii oraz wskazuje nowe obszary działania WFOŚiGW w Łodzi, wynikające m.in. ze zmiany ustawy Prawo ochrony środowiska, umożliwiającej rozszerzenie działalności Funduszu poprzez ustanowienie nowego celu, jakim jest tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności poprzez zapewnienie wsparcia działaniom służącym temu wdrażaniu oraz jego promocję, a także poprzez współpracę z innymi podmiotami, w tym z jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami oraz podmiotami mającymi siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Przyjęte w 2012 r. w Strategii misja, cel generalny, priorytety oraz cele horyzontalne obowiązują w całej perspektywie czasowej i nie ulegają zmianie.

2. STAN REALIZACJI STRATEGII NA LATA 2013-2016

„Strategia działania WFOŚiGW w Łodzi na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku” określiła instytucjonalne oraz środowiskowe cele Funduszu w okresie jej obowiązywania. Ich osiągnięcie pozwoli skutecznie zarządzać czynnikami wpływającymi na działalność Funduszu, przyniesie poprawę efektywności działania i umożliwi realizację wizji Funduszu.

Monitoring celów instytucjonalnych oraz środowiskowych przeprowadzany jest corocznie. Wyniki monitoringu każdorazowo są przekazywane Radzie Nadzorczej Funduszu.

2.1 CELE INSTYTUCJONALNE

Monitoring celów instytucjonalnych wykonywany jest przy wykorzystaniu twardych mierników (TAK/NIE).

Realizacja **celów instytucjonalnych** osiągniętych przez WFOŚiGW w Łodzi w latach 2013 - 2014 r. przedstawia się następująco:

1. **Utrzymanie wysokiego poziomu zaufania i zadowolenia beneficjentów** TAK

Realizując ten cel WFOŚiGW w Łodzi:

- uprościł procedury dotyczące pozyskiwania środków finansowych;
- wprowadził modyfikacje w formularzach wniosków, tak że stały się one bardziej przystępne dla beneficjenta;
- organizował i uczestniczył w spotkaniach mających na celu przybliżenie zainteresowanym zasad dofinansowywania przedsięwzięć ze środków Funduszu oraz zasad jego funkcjonowania;
- ogłaszał Konkursy o nagrody i dotacje, dedykowane różnym grupom odbiorców;
- na bieżąco dokonywał monitoringu strony internetowej pod kątem zawartości informacji i nawigacji.

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród beneficjentów Funduszu w latach 2013-2014 wskazują na wysoki poziom zadowolenia beneficjentów z obsługi.

2. **Utrzymanie i doskonalenie wdrożonego zintegrowanego systemu zarządzania jakością ISO 9001 oraz środowiskowego ISO 14001** TAK

W 2013 - 2014 firma TÜV Rheinland przeprowadziła audit w nadzorze na zgodność z wymaganiami norm ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004. W trakcie auditu stwierdzono, że system zarządzania organizacji spełnia wymagania norm ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004, jest odpowiednio utrzymywany i doskonalony.

-
- 3. Budowa ścisłej współpracy z wykorzystaniem instrumentów elektronicznych w celu wymiany informacji i dobrych praktyk między NFOŚiGW i wojewódzkimi funduszami** TAK
-

W okresie 2 lat obowiązywania Strategii:

- cyklicznie organizowano spotkania w ramach Konwentu Prezesów;
 - odbywały się konsultacje oraz spotkania pracowników branżowych (w ramach Zespołu ds. Informacji i Promocji, prawników, pracowników z działów księgowości oraz pracowników merytorycznych);
 - organizowano wspólne przedsięwzięcia promujące system finansowania przedsięwzięć wspierających ochronę środowiska: np. I Międzynarodowe Forum Ekologiczne w Kołobrzegu;
 - rozwijano wymianę informacji przy użyciu Platformy Cyfrowej, poczty elektronicznej oraz poprzez konsultacje telefoniczne.
-

- 4. Stworzenie nowych form finansowania projektów realizowanych przez osoby fizyczne wykraczających poza produkty realizowane we współpracy z bankami** TAK
-

W 2014 r. wprowadzono Program Priorytetowy dotyczący wykonania przyłączy budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego.

- 5. Stworzenie cyfrowego systemu obsługi beneficjentów (pożyczki, dotacje, przekazanie środków pjb, umorzenia) oraz uproszczenie dokumentacji związanej z przyznawaniem i rozliczaniem dofinansowania przedsięwzięć proekologicznych** NIE
-

W 2014 r. w ramach Konkursu na Edukację Ekologiczną w szkołach i przedszkolach zmniejszono ilość załączników składanych do wniosku oraz uproszczono sposób rozliczania projektów złożonych w ramach ww. konkursu. Natomiast nie udało się wdrożyć cyfrowego systemu obsługi beneficjentów.

- 6. Podnoszenie kompetencji pracowników m.in. z zakresu nowych technologii wykorzystywanych w ochronie środowiska oraz wymagań prawnych poprzez szkolenia wewnętrzne (wzrost ilości szkoleń)** NIE
-

- 7. Położenie nacisku na elektroniczny obieg dokumentacji wewnątrz Funduszu z jednoczesnym ograniczeniem obiegu dokumentów papierowych** NIE
-

-
- 8. Ujednolicenie zasad kwalifikowalności kosztów pomiędzy kwalifikowaniem wydatków dofinansowanych w ramach środków krajowych Funduszu w odniesieniu do wytycznych i programów unijnych/zagranicznych** NIE
-

Wyznaczenie nowych kierunków doskonalenia systemu motywacyjnego jako elementu efektywnego zarządzania i wykorzystania zasobów kadrowych – **TAK**.

- 9. Wyznaczenie nowych kierunków doskonalenia systemu motywacyjnego jako elementu efektywnego zarządzania i wykorzystania zasobów kadrowych** TAK
-

Wdrożenie i certyfikacja systemu przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym, w celu zwiększenia zaufania do funkcjonowania Funduszu w zakresie rzetelności i bezstronności podejmowanych decyzji, zarówno w odniesieniu do udzielania dofinansowania i sposobu wykorzystywania środków publicznych - **TAK**.

- 10. Wdrożenie i certyfikacja systemu przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym, w celu zwiększenia zaufania do funkcjonowania Funduszu w zakresie rzetelności i bezstronności podejmowanych decyzji, zarówno w odniesieniu do udzielania dofinansowania i sposobu wykorzystywania środków publicznych** TAK
-

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. przeprowadziło I audit w nadzorze Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym wdrożonego w Funduszu w 2013 roku, który zakończył się utrzymaniem ważności certyfikatu.

Nieosiągnięte cele instytucjonalne Fundusz planuje zrealizować w kolejnych latach obowiązywania Strategii.

CELE ŚRODOWISKOWE

Cele środowiskowe w Strategii zostały wyznaczone dla pięciu priorytetów:

1. Priorytet – **OCHRONA ATMOSFERY:**
2. Priorytet – **RACJONALNE GOSPODAROWANIE ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI:**
3. Priorytet – **OCHRONA WÓD I ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI:**
4. Priorytet – **OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I FUNKCJI EKOSYSTEMÓW:**
5. Priorytet – **INNE DZIAŁANIA OCHRONY ŚRODOWISKA:**

W toku monitorowania wykonania Strategii przeanalizowana i zweryfikowana została wartość wskaźników ekologicznych zaplanowanych do uzyskania w okresie obowiązywania Strategii. Wykonanie planu w tym zakresie oraz zaktualizowane wartości wskaźników ujęte zostały w załączniku nr 1.

3. KIERUNKI WSPARCIA

3.1 PRIORYTETY OCHRONY ŚRODOWISKA NA LATA 2013-2016

W wyniku przeprowadzonej analizy stanu środowiska w województwie łódzkim oraz zmian wynikających z dokumentów strategicznych z zakresu gospodarki wodnej, w tym programu wodno-środowiskowego kraju, planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i założeń przyjętych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym, w kolejnym okresie założone w Strategii cele będą realizowane w poszczególnych obszarach priorytetowych poprzez następujące działania:

PRIORYTET OCHRONA ATMOSFERY	
CEL	REDUKCJA EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA ORAZ ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ
DZIAŁANIA	<ul style="list-style-type: none"> ■ realizacja programów ograniczenia niskiej emisji, w tym likwidacja lub modernizacja źródeł niskiej emisji; ■ rozbudowa i modernizacji sieci ciepłowniczych oraz gazowych, w tym podłączania nowych użytkowników do sieci ciepłych i gazowych; ■ budowa instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii; ■ wspieranie zrównoważonego transportu.

PRIORYTET RACJONALNE GOSPODAROWANIE ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	
CEL	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI ORAZ WDRAŻANIE ZASAD RACJONALNEGO GOSPODAROWANIA ODPADAMI
DZIAŁANIA	<ul style="list-style-type: none"> ■ zapobieganie powstawaniu odpadów lub ograniczanie ich ilości oraz negatywnego oddziaływania na środowisko; ■ odzysk surowców lub energii z odpadów przez ich recykling, powtórne wykorzystanie, regenerację itp.; ■ budowa i rozbudowa instalacji do zagospodarowywania odpadów; ■ rekultywacja i zagospodarowania gruntów zdegradowanych.

PRIORYTET OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI	
CEL	ZAPEWNIENIE DOBREGO STANU JAKOŚCIOWEGO I ILOŚCIOWEGO WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH, ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI ORAZ ZAPEWNIENIE SKUTECZNEJ OCHRONY PRZED POWODZIĄ I SUSZĄ
DZIAŁANIA	<ul style="list-style-type: none"> ■ budowa oczyszczalni ścieków komunalnych oraz modernizacja lub rozbudowa już istniejących; ■ budowa lub modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej; ■ budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków przemysłowych, ograniczenie ilości substancji szczególnie szkodliwych odprowadzanych do środowiska wodnego oraz ekonomizacja zużycia wody dla celów przemysłowych; ■ wspieranie inwestycji związanych z gospodarką wodną dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody; ■ racjonalne korzystanie z zasobów wodnych oraz ochrona wód zgodnie z planem gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

PRIORYTET OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I FUNKCJI EKOSYSTEMÓW	
CEL	ZACHOWANIE BIORÓŻNORODNOŚCI NA POZIOMIE EKOSYSTEMÓW, GATUNKÓW I GENÓW UWZGLĘDNIAJĄCE ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY
DZIAŁANIA	<ul style="list-style-type: none"> ■ zwiększanie zasobów przyrodniczych poprzez zalesienie gruntów o słabej bonitacji, nowe nasadzenia drzew, krzewów oraz roślin zielnych; ■ kompleksowe prace rewitalizacyjne realizowane na terenach zieleni, ze szczególnym uwzględnieniem terenów objętych ochroną, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami; ■ wspomaganie zadań mających na celu zachowanie bioróżnorodności poprzez poprawę naturalnych warunków bytowania i rozwoju populacji; ■ wprowadzenie zieleni izolacyjnej w przestrzeni publicznej.

PRIORYTET INNE DZIAŁANIA OCHRONY ŚRODOWISKA	
CEL	ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI REALIZACJI PRIORYTETU POPRZEZ KOMPLEKSOWĄ EDUKACJĘ EKOLOGICZNA, WSPOMAGANIE OPRACOWANIA PROGRAMÓW I MONITORINGU ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ, WSPIERANIE INNOWACYJNOŚCI W ZAKRESIE ROZWIĄZAŃ PROEKOLOGICZNYCH
DZIAŁANIA	<ul style="list-style-type: none"> ■ szkolne i pozaszkolne programy edukacji ekologicznej skierowane do dzieci i młodzieży; ■ edukacja ekologiczna prowadzona poprzez działalność medialną i publikacje z zakresu ochrony środowiska; ■ wspomaganie realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska; ■ dofinansowania działań wspierających wdrażanie Dyrektywy Rady 91/676/EWG z 12.12.1991 r. (Dz. U. UE L z dn.31.12.1991 r.) dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego; ■ rozwiązania innowacyjne w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej; ■ wspieranie strategicznych programów i planów o randze wojewódzkiej.

3.2 PERSPEKTYWA FINANSOWA NA LATA 2017-2020

W związku ze zmianami legislacyjnymi ograniczającymi przychody funduszy oraz wyznaczeniem nowego celu dla Funduszu w zakresie wspierania tworzenia warunków do wdrażania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, działalność Funduszu powinna zostać przemodelowana w kierunku wyższego udziału finansowania zwrotnego w finansowaniu ogółem.

W latach 2017-2020 zakłada się następujący podział wydatkowania środków Funduszu: 70% - środki zwrotne, 30% - środki bezzwrotne.

Zwiększony udział finansowania zwrotnego pozwoli na utrzymanie płynności finansowej, a także realizację celów określonych w ustawie POŚ. Dążeniem Funduszu będzie wydatkowanie publicznych środków krajowych w sposób efektywny kosztowo, przy coraz większym zaangażowaniu form zwrotnych, tak aby osiągnąć maksymalny efekt ekologiczny.

3.3 NOWE ZADANIA

Wprowadzone zmiany w Prawie ochrony środowiska, w tym nałożone na wojewódzkie fundusze nowe zadania, jak również wskazane w ogólnokrajowych dokumentach planistycznych i strategicznych kierunki w działaniach na rzecz ochrony środowiska spowodowały, iż obecna działalność Funduszu została rozszerzona o doradztwo pozafinansowe i doradztwo energetyczne.

Komisja Europejska wskazała na konieczność połączenia dotychczasowej działalności funduszy (wyłącznie finansowej) z udzielaniem wsparcia pozafinansowego, w tym doradztwem. Ten rodzaj działalności z jednej strony ma identyfikować braki i potrzeby w ochronie środowiska, co pozwoliłoby na odpowiednie kształtowanie oferty funduszy, a z drugiej, w przypadku projektów już zidentyfikowanych, usprawnienie ich realizacji.

Pierwszym obszarem, wpisującym się w nowe zadania, w który Fundusz zaangażował się jako partner, jest projekt prowadzony przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn: „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”, planowany do dofinansowania w ramach nowej perspektywy finansowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Doradztwo w zakresie merytorycznym - przygotowania inwestycji i dokumentów planistycznych w obszarze efektywności energetycznej i OZE, jak również finansowym i prawnym będzie realizowane przez doradców energetycznych. Działalność w tym zakresie ma na celu również identyfikację projektów możliwych do wsparcia ze środków publicznych w tym z funduszy UE.

4. WSPÓŁPRACA Z NFOŚiGW I INNYMI WFOŚiGW (WDRAŻANIE WSPÓLNEJ STRATEGII)

Przyjęte w roku 2012 wizja, misja, cel generalny, priorytety i perspektywy dla Wspólnej Strategii Działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku, nie uległy zmianie podczas dokonywania aktualizacji. Dotychczasowa realizacja Wspólnej Strategii wskazała obszary, w których należy doskonalić system, pojawiły się również nowe okoliczności, które wymagały dokonania przeglądu kierunków działań określonych dla poszczególnych perspektyw. Zaproponowane w 2012 r. perspektywy są aktualne, natomiast kierunki działań muszą zostać dostosowane do nowych wyzwań stojących przed Funduszami, wynikających z m.in.:

- malejących wpływów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska;
- nowych wyzwań związanych z wdrażaniem POIiŚ 2014-2020;
- realizacją celu ustawowego tj. tworzenia warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

PERSPEKTYWA FINANSE:

- konsultacja zamierzeń funduszy;
- realizacja opracowanych przez fundusze "Zasad i warunków udostępniania środków NFOŚiGW dla wfośigw oraz wspólnego finansowania przedsięwzięć o charakterze ponadregionalnym i międzyregionalnym".

PERSPEKTYWA BENEFICJENCI:

- wdrażanie w szerszym zakresie elektronicznej obsługi beneficjentów;
- włączanie beneficjentów w proces tworzenia oferty, z uwzględnieniem konsultacji społecznych oraz analiz rynkowych;
- szkolenia dla wnioskodawców i beneficjentów w zakresie przygotowania wniosków o dofinansowanie i rozliczeń projektów.

PERSPEKTYWA PROCESY WEWNĘTRZNE:

- określenie zasad współpracy w zakresie wspólnej realizacji POIiŚ 2014-2020, w przypadku powierzenia przez Narodowy Fundusz zadań związanych z realizacją POIiŚ 2014-2020 wojewódzkim funduszom;
- określenie warunków wdrażania projektów systemowych, w szczególności projektu systemowego w ramach POIiŚ 2014-2020 pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”.

PERSPEKTYWA INNOWACJE, WYZWANIA, ROZWÓJ:

- rozszerzenie dotychczasowych dziedzin działalności Funduszy w finansowaniu ochrony środowiska i gospodarki wodnej o działania w zakresie wsparcia beneficjentów poprzez szersze informowanie o możliwościach dofinansowania, podnoszenie kompetencji pracowników Funduszy w obszarach

związanych m.in. z efektywnością energetyczną, OZE, gospodarką niskoemisyjną oraz w zakresie adaptacji do zmian klimatu.

Wspólna Strategia zawiera działania, do osiągnięcia których będą dążyć fundusze w perspektywie do 2020 r. W celu zoptymalizowania procesu wdrażania i monitorowania realizacji Wspólnej Strategii został wprowadzony dodatkowy instrument w postaci rocznego planu wdrażania.

Roczny plan wdrażania składa się z następujących części: informacji dotyczących planowanych na dany okres działań, najistotniejszych z punktu widzenia funduszy, które w sposób istotny przyczynią się osiągnięcia celu generalnego Wspólnej Strategii, liderów zadań i harmonogramu realizacji zadań, wskaźników realizacji planu wdrażania w układzie rzeczowym, finansowym i ekologicznym.

NFOŚiGW będzie pełnił funkcję koordynatora realizacji planu wdrażania, odpowiedzialnego za jego opracowanie wspólnie z wojewódzkimi funduszami oraz monitorowanie realizacji. Plan wdrażania będzie podstawą do monitorowania realizacji Wspólnej Strategii. Sprawozdania z realizacji planu wdrażania będą przedstawiane Radzie Nadzorczej raz na rok.